

Adatbáziskezelés

Egyed-kapcsolat modell

Csima Judit

BME, VIK,
Számítástudományi és Információelméleti Tanszék

2017. szeptember 6.

- Célja: a modellezendő valóságdarabhoz adatbázisséma létrehozása.

Adatmodellezés

- Célja: a modellezendő valóságdarabhoz adatbázisséma létrehozása.
- Elvárás: jól írja le a valóságot, könnyű legyen a gyakori kérdéseket és módosításokat megtenni

- Célja: a modellezendő valóságdarabhoz adatbázisséma létrehozása.
- Elvárás: jól írja le a valóságot, könnyű legyen a gyakori kérdéseket és módosításokat megtenni
- Részei:
 - ① Terv készítése (nagyon fontos rész, ha rossz tervet csinálunk, később nehéz módosítani) valamilyen modellező eszköz/nyelv segítségével (pl. E/K diagram).

- Célja: a modellezendő valóságdarabhoz adatbázisséma létrehozása.
- Elvárás: jól írja le a valóságot, könnyű legyen a gyakori kérdéseket és módosításokat megtenni
- Részei:
 - 1 Terv készítése (nagyon fontos rész, ha rossz tervet csinálunk, később nehéz módosítani) valamilyen modellező eszköz/nyelv segítségével (pl. E/K diagram).
 - 2 A terv átalakítása formálisabb leírássá (tipikusan E/K-ból relációs séma megadása).

- Célja: a modellezendő valóságdarabhoz adatbázisséma létrehozása.
- Elvárás: jól írja le a valóságot, könnyű legyen a gyakori kérdéseket és módosításokat megtenni
- Részei:
 - 1 Terv készítése (nagyon fontos rész, ha rossz tervet csinálunk, később nehéz módosítani) valamilyen modellező eszköz/nyelv segítségével (pl. E/K diagram).
 - 2 A terv átalakítása formálisabb leírássá (tipikusan E/K-ból relációs séma megadása).
 - 3 Az adatbázisséma formális megadása a rendszer által kívánt DDL-en (ez az átalakítás már viszonylag automatikusan megy, a DDL persze rendszerfüggő).

Adatmodellezés, mit tanulunk

- Először az első lépéssel foglalkozunk, a tervezéssel: E-K modell (egyed-kapcsolat modell). Ez egy grafikus modell a séma megtervezésére.

Adatmodellezés, mit tanulunk

- Először az első lépéssel foglalkozunk, a tervezéssel: E-K modell (egyed-kapcsolat modell). Ez egy grafikus modell a séma megtervezésére.
- Közben végig lesz majd arról szó, hogy hogyan kell a grafikus tervet átírni relációs sémára: ez még mindig egy rendszertől független, elméleti séma lesz (de már nem grafikus)

Adatmodellezés, mit tanulunk

- Először az első lépéssel foglalkozunk, a tervezéssel: E-K modell (egyed-kapcsolat modell). Ez egy grafikus modell a séma megtervezésére.
- Közben végig lesz majd arról szó, hogy hogyan kell a grafikus tervet átírni relációs sémára: ez még mindig egy rendszertől független, elméleti séma lesz (de már nem grafikus)
- Aztán pedig majd lesz az, hogy az SQL DDL-jével hogyan kell megvalósítani a relációs sémát: ez egy konkrét adatbáziskezelő rendszerben levő megvalósítás, az adattáblák létrehozása és a megkötések rögzítése

Egyed-kapcsolat modell

Adatmodellező eszköz, azaz többé-kevésbé formális jelölésrendszer, adatok és a köztük levő kapcsolatok megadására.

Egyed-kapcsolat modell

Adatmodellező eszköz, azaz többé-kevésbé formális jelölésrendszer, adatok és a köztük levő kapcsolatok megadására.

Vannak más modellező eszközök is, de ez a legelterjedtebb.

Egyed-kapcsolat modell

Adatmodellező eszköz, azaz többé-kevésbé formális jelölésrendszer, adatok és a köztük levő kapcsolatok megadására.

Vannak más modellező eszközök is, de ez a legelterjedtebb.

Angolul E/R, azaz entity-relationship modell

Egyed-kapcsolat modell

Adatmodellező eszköz, azaz többé-kevésbé formális jelölésrendszer, adatok és a köztük levő kapcsolatok megadására.

Vannak más modellező eszközök is, de ez a legelterjedtebb.

Angolul E/R, azaz entity-relationship modell

Szemléletes, könnyű vele dolgozni. Egy rajzot készítünk, ez ábrázolja az adatelemeket és a köztük levő kapcsolatot is.

E/K modell, alapfogalmak

- *egyedhalmazok*: ezeket akarjuk tárolni, illetve ezekről dolgokat, (pl. pilóta, utas, járat), elemei (példányai) az egyedek (pl. konkrét pilóták, utasok és járatok)

E/K modell, alapfogalmak

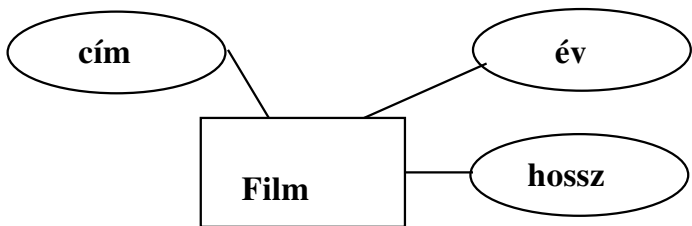
- *egyedhalmazok*: ezeket akarjuk tárolni, illetve ezekről dolgokat, (pl. pilóta, utas, járat), elemei (példányai) az egyedek (pl. konkrét pilóták, utasok és járatok)
- az egyedhalmazokhoz *attribútumok* tartoznak, ezeket a tulajdonságokat fogjuk az egyedhalmaz minden egyedéről tárolni (pl. pilóta neve, rangfokozata, fizetése, stb.)

E/K modell, alapfogalmak

- *egyedhalmazok*: ezeket akarjuk tárolni, illetve ezekről dolgokat, (pl. pilóta, utas, járat), elemei (példányai) az egyedek (pl. konkrét pilóták, utasok és járatok)
- az egyedhalmazokhoz *attribútumok* tartoznak, ezeket a tulajdonságokat fogjuk az egyedhalmaz minden egyedéről tárolni (pl. pilóta neve, rangfokozata, fizetése, stb.)
- *kapcsolatok*: az egyedhalmazok közötti kapcsolatok, pl. járat utasai, járat személyzete

Egyedhalmaz attribútumokkal, ábrázolás

Film(cím, gyártási_év, hossz, ...), rajzon:

Egyedhalmaz kulcsa

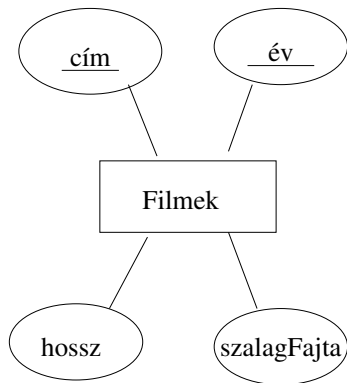
Olyan attribútum vagy attribútumhalmaz, ami az egyedet egyértelműen azonosítja. (Pl. hallgatónál Neptun-kód vagy filmnél (gyártási év, cím) pár).

Egyedhalmaz kulcsa

Olyan attribútum vagy attribútumhalmaz, ami az egyedet egyértelműen azonosítja. (Pl. hallgatónál Neptun-kód vagy filmnél (gyártási év, cím) pár).

Egy kulcsot aláhúzással jelölünk (a kulcsba tartozó attribútumokat aláhúzzuk), ha több kulcs is van, akkor azt az ábrán nem lehet jelölni, ezeket szövegesen mellékeljük

E/K modell, kulcs ábrázolása

Film(cím, év, hossz, szalagFajta)

Egyedhalmaz kulcsa

A tervezéskor döntjük el, hogy mik alkossanak kulcsot (persze a valóságot szem előtt tartva). A kulcshoz tartozó attribútumoknak értékeket adva, legfeljebb egy egyed létezhet, amihez ezek az értékek tartoznak.

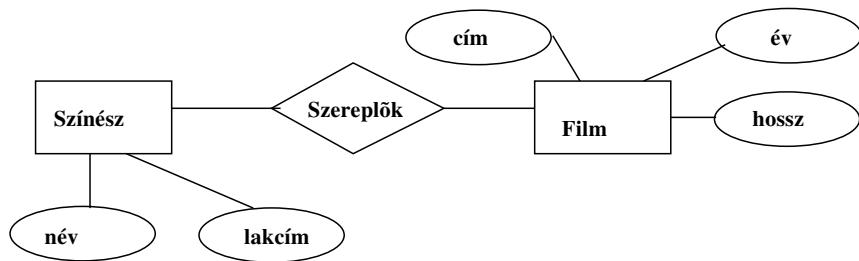
Egyedhalmaz kulcsa

A tervezéskor döntjük el, hogy mik alkossanak kulcsot (persze a valóságot szem előtt tartva). A kulcshoz tartozó attribútumoknak értékeket adva, legfeljebb egy egyed létezhet, amihez ezek az értékek tartoznak.

Néha tûnhet úgy az aktuális adatokból, hogy valami kulcs, mert akkor éppen nincs két egyed ugyanolyan értékekkel, (pl. a film címe kulcsnak tûnhet, amíg nem csinálnak remake-et semmiből), de ettől meg nem lesz kulcs valami, az csak a deklarációtól függ.

Kapcsolatok ábrázolása

Szereplők(Film, Színész):

Kis kitérő: relációs adatmodell

Legfontosabb és leggyakoribb a létező adatmodellek közül.

Kis kitérő: relációs adatmodell

Legfontosabb és leggyakoribb a létező adatmodellek közül.

Most: hogyan kell erre átírni az E/K modellt.

Kis kitérő: relációs adatmodell

Legfontosabb és leggyakoribb a létező adatmodellek közül.

Most: hogyan kell erre átírni az E/K modellt.

Később:

- 1 alpműveletek, elvi keret

Kis kitérő: relációs adatmodell

Legfontosabb és leggyakoribb a létező adatmodellek közül.

Most: hogyan kell erre átírni az E/K modellt.

Később:

- 1 alpműveletek, elvi keret
- 2 konkrét nyelv: SQL (sémadefinícióra, adatmódosításra és lekérdezésre)

Kis kitérő: relációs adatmodell

Legfontosabb és leggyakoribb a létező adatmodellek közül.

Most: hogyan kell erre átírni az E/K modellt.

Később:

- 1 alpműveletek, elvi keret
- 2 konkrét nyelv: SQL (sémadefinícióra, adatmódosításra és lekérdezésre)
- 3 tervezés: minél jobb séma kialakítása, matematikai elmélet

Relációs adatmodell

Egyetlen alapfogalom (nincs külön egyedhalmaz és kapcsolat): reláció.

Relációs adatmodell

Egyetlen alapfogalom (nincs külön egyedhalmaz és kapcsolat): reláció.

Leginkább úgy gondolunk a relációra, mint egy síkbeli táblázatra:

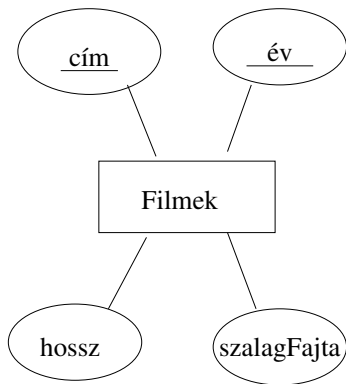
R_1	A_1	A_2
	1	y
	1	z
	3	y

R_2	A_1	A_3
	2	y
	1	z

Itt R_1 a reláció neve, A_1 és A_2 az attribútumok nevei, a sorok pedig a reláció elemei. Az oszlopokban levő értékek az attribútumokhoz tartozó értékészletből kerülnek ki.

E/K modell átírása relációsra, alapeset

Egyedhalmaz attribútumokkal:

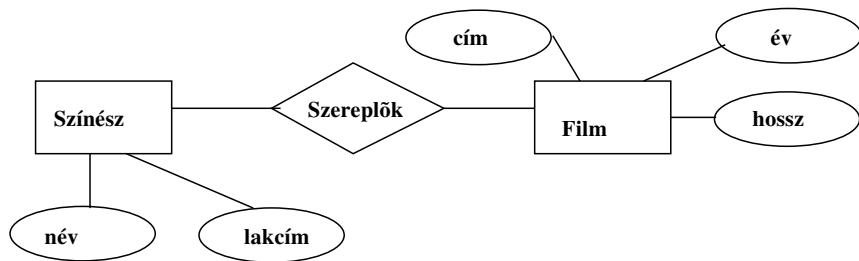

Film(cím, év, hossz, szalagFajta)

A reláció kulcsa = az egyedhalmaz kulcsa

Kapcsolatok ábrázolása

Szereplők(Film, Színész):

Egy kapcsolat példányai

Egy kapcsolat példányai

Ha az $R(E_1, E_2, \dots, E_{10})$ kapcsolat 10 egyedhalmazt köt össze, akkor az R kapcsolat egy példánya egy 10 hosszú vektor $(e_1, e_2, \dots, e_{10})$, ahol az e_i egy egyed az E_i egyedhalmazból.

Egy kapcsolat példányai

Ha az $R(E_1, E_2, \dots, E_{10})$ kapcsolat 10 egyedhalmazt köt össze, akkor az R kapcsolat egy példánya egy 10 hosszú vektor $(e_1, e_2, \dots, e_{10})$, ahol az e_i egy egyed az E_i egyedhalmazból.

Például Szereplők(Film, Színész) kapcsolat esetén példányok:

(Éhezők viadala, Jennifer Lawrence)

(Éhezők viadala, Elizabeth Banks)

(Napos oldal, Jennifer Lawrence)

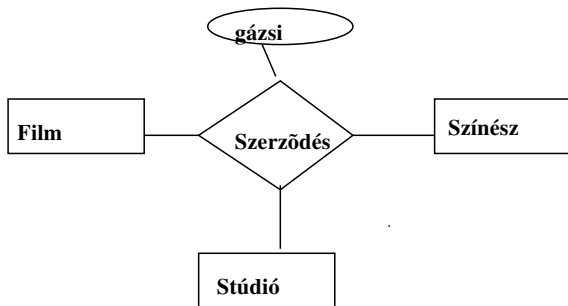
(Testről és lélekről, Borbély Alexandra)

Kapcsolat attribútuma

Az E/K modellben a kapcsolatnak is lehet attribútuma (ez nem minden modellben van így):

Kapcsolat attribútuma

Az E/K modellben a kapcsolatnak is lehet attribútuma (ez nem minden modellben van így):

Itt a gázi a szerződéshez tartozik, ami a filmet, a színészt és a stúdiót köti össze.

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat,

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat, például Szerepel(Film, Színész)

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat, például Szerepel(Film, Színész)
- $R(E_1, E_2)$ E_2 irányba több-egy (many-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat, de egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli is tartozhat,

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat, például Szerepel(Film, Színész)
- $R(E_1, E_2)$ E_2 irányba több-egy (many-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat, de egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli is tartozhat, például Anyja(Személy, Személy)

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat, például Szerepel(Film, Színész)
- $R(E_1, E_2)$ E_2 irányba több-egy (many-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat, de egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli is tartozhat, például Anyja(Személy, Személy)
- $R(E_1, E_2)$ egy-egy (one-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez is csak egy E_1 -beli is tartozhat,

Kapcsolatok típusa bináris kapcsolat esetén

- $R(E_1, E_2)$ több-több (many-many) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez több E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli tartozhat, például Szerepel(Film, Színész)
- $R(E_1, E_2)$ E_2 irányba több-egy (many-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat, de egy E_2 -beli egyedhez több E_1 -beli is tartozhat, például Anyja(Személy, Személy)
- $R(E_1, E_2)$ egy-egy (one-one) kapcsolat: egy E_1 -beli egyedhez csak egy E_2 -beli tartozhat és egy E_2 -beli egyedhez is csak egy E_1 -beli is tartozhat, például Házastársa(Személy, Személy)

Kapcsolatok típusa

- Fontos: a kapcsolat típusa modellezési kérdés, azt mutatja, hogy mit gondolunk a világról

Kapcsolatok típusa

- Fontos: a kapcsolat típusa modellezési kérdés, azt mutatja, hogy mit gondolunk a világról
- Ha egy kapcsolatot valamelyik irányba “egy”-nek jelölünk, akkor az azt jelenti, hogy a relációs modellben majd lesz egy megkötés, ami ezt kikényszeríti.

Kapcsolatok típusa

- Fontos: a kapcsolat típusa modellezési kérdés, azt mutatja, hogy mit gondolunk a világról
- Ha egy kapcsolatot valamelyik irányba “egy”-nek jelölünk, akkor az azt jelenti, hogy a relációs modellben majd lesz egy megkötés, ami ezt kikényszeríti.
- Az, hogy egy kapcsolat valamelyik irányba “több”, az csak egy lehetőség: tartozhat egy Színészhez több Film is, de persze lehetnek elsőfilmes színészek is.

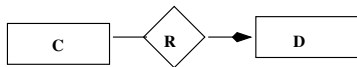
Kapcsolatok típusának ábrázolása bináris kapcsolat esetén

Az “egy” irányt nyíl jelzi, azaz ott van nyíl, amelyik egyedhalmazból csak egy tartozhat a másik egyedhalmaz egy egyedéhez.

Kapcsolatok típusának ábrázolása bináris kapcsolat esetén

Az “egy” irányt nyíl jelzi, azaz ott van nyíl, amelyik egyedhalmazból csak egy tartozhat a másik egyedhalmaz egy egyedéhez.

Például, ha a C egyedhalmaz egy egyedéhez csak egy D -beli tartozhat az R kapcsolatnál, de egy D -belihez tartozhat több C -beli is, akkor:

Ha egy-egy kapcsolat van, akkor persze mindkét oldalra kell a nyíl.

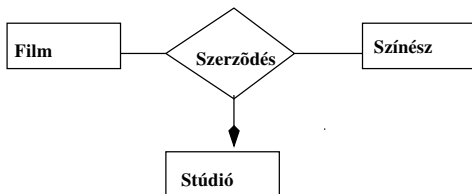
Többágú kapcsolat típusa

Többágú kapcsolat típusa

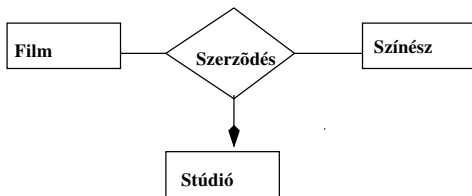
Az $R(E_1, E_2, \dots, E_n)$ kapcsolat E_i felé egyirányú, ha igaz az, hogy a maradék $E_1, E_2, \dots, E_{i-1}, E_{i+1}, \dots, E_n$ egyedhalmazokból bárhogy választva ki egy-egy egyed, maximum egy olyan E_i -beli e_i egyed van, amivel az $(e_1, e_2, \dots, e_{i-1}, e_i, e_{i+1}, \dots, e_n)$ egyedvektorra az R kapcsolat fennáll. (Természetesen lehet egy többágú kapcsolat egynél több irányban is "egy" jellegű.)

Többágú kapcsolat típusa

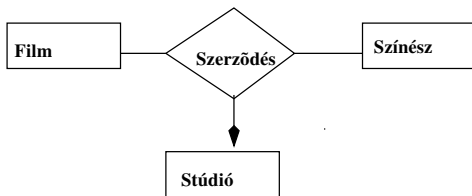
Az $R(E_1, E_2, \dots, E_n)$ kapcsolat E_i felé egyirányú, ha igaz az, hogy a maradék $E_1, E_2, \dots, E_{i-1}, E_{i+1}, \dots, E_n$ egyedhalmazokból bárhogyan választva ki egy-egy egyed, maximum egy olyan E_i -beli e_i egyed van, amivel az $(e_1, e_2, \dots, e_{i-1}, e_i, e_{i+1}, \dots, e_n)$ egyedvektorra az R kapcsolat fennáll. (Természetesen lehet egy többágú kapcsolat egynél több irányban is "egy" jellegű.) Példa:

Többágú kapcsolatra példa

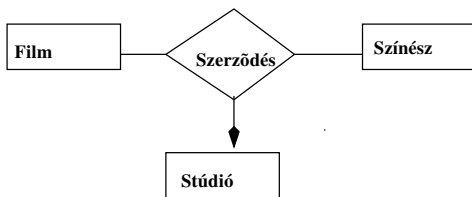

Többágú kapcsolatra példa

Egy rögzített (film, színész) párhoz csak egy stúdió tartozik, de pl. egy rögzített (stúdió, film) párhoz tartozhat több színész.

Többágú kapcsolatra példa

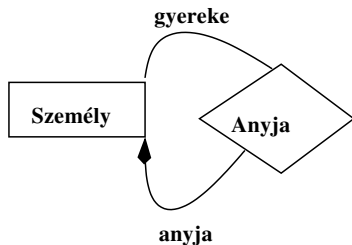

Egy rögzített (film, színész) párhoz csak egy stúdió tartozik, de pl. egy rögzített (stúdió, film) párhoz tartozhat több színész.

Nem minden írható le ilyen módon, de nem baj, úgyis az a fontos, hogy majd a relációs megadásnál pontosak tudjunk lenni.

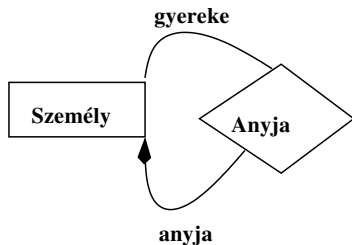
Kapcsolatok ábrázolása, szerepek

Ha egy kapcsolatban egy egyedhalmaz többször is szerepel, akkor a nyilakon/vonalakon jelöljük a különböző szerepeket. pl:

Kapcsolatok ábrázolása, szerepek

Ha egy kapcsolatban egy egyedhalmaz többször is szerepel, akkor a nyilakon/vonalakon jelöljük a különböző szerepeket. pl:

Fontos megcímkézni a vonalakat, mert ahhoz a szerephez tartozik az "egy" nyíl, ami az anyára vonatkozik, a gyerekághoz nem kell.

Kapcsolat átírása relációvá

Kapcsolat átírása relációvá

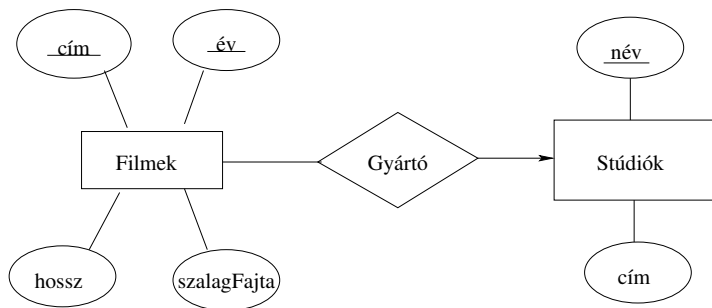
Minden kapcsolatból külön reláció, attribútumai: a kapcsolatban résztvevő egyedhalmazok kulcsainak uniója + kapcsolat attribútumai (esetleg átnevezés)

Kapcsolat átírása relációvá

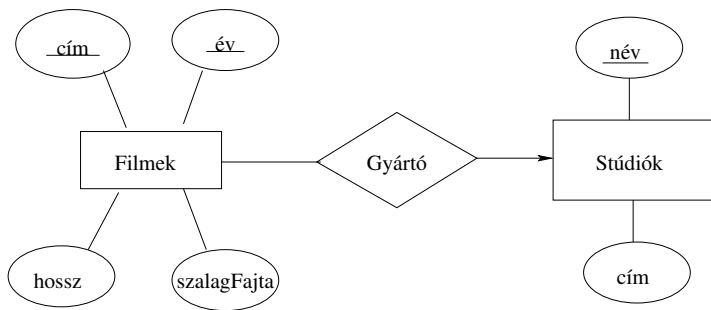
Minden kapcsolatból külön reláció, attribútumai: a kapcsolatban résztvevő egyedhalmazok kulcsainak uniója + kapcsolat attribútumai (esetleg átnevezés)

Az így kapott reláció kulcsa: a kapcsolatban résztvevő egyedhalmazok kulcsainak uniója

Kapcsolat átírása relációvá

Kapcsolat átírása relációvá

Gyártó(cím, év, stúdióNév)
Film(cím, év, hossz, szalagFajta)
Stúdiók(stúdióNév, cím)

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Ha bináris több-egy kapcsolatról van szó, akkor van jobb megoldás is:

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Ha bináris több-egy kapcsolatról van szó, akkor van jobb megoldás is:

Nem veszünk fel külön relációt a kapcsolatnak, hanem ha az E és F közti kapcsolat F felé egyirányú, akkor az E egyedhalmaz átírásakor bevesszük az F osztály kulcsát is.

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Ha bináris több-egy kapcsolatról van szó, akkor van jobb megoldás is:

Nem veszünk fel külön relációt a kapcsolatnak, hanem ha az E és F közti kapcsolat F felé egyirányú, akkor az E egyedhalmaz átírásakor bevesszük az F osztály kulcsát is.

Miért jó?

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Ha bináris több-egy kapcsolatról van szó, akkor van jobb megoldás is:

Nem veszünk fel külön relációt a kapcsolatnak, hanem ha az E és F közti kapcsolat F felé egyirányú, akkor az E egyedhalmaz átírásakor bevesszük az F osztály kulcsát is.

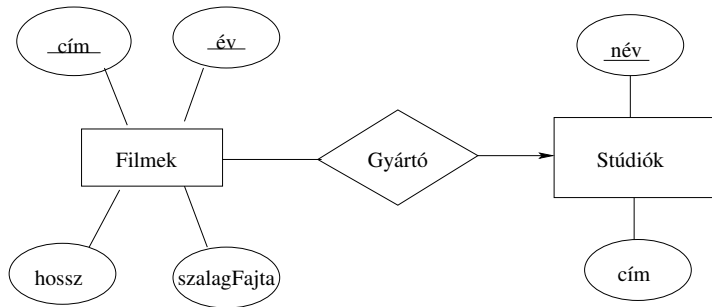
Miért jó?

- az E -beli kulcs meghatározza az E -beli egyedet, az pedig meghatározza az F -belit
- eggyel kevesebb tábla lesz
- mivel egy E -belihez csak egy F -beli tartozik, ezért nem lesz redundáns

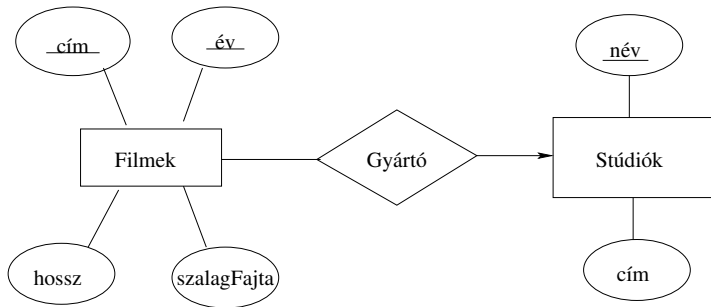
Az E hez tartozó reláció kulcsa E kulcsával egyezik meg.

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Kapcsolat átírása relációvá, speciális eset

Így most nem kell külön tábla a kapcsolatnak, hanem a Film(cím, év, hossz, szalagFajta, **stúdióNév**) lesz a Film tábla.

Alosztályok

Egy egyedhalmaz speciális tulajdonságú, de egymáshoz hasonló egyedei alkotják. Ezeket érdemes együtt kezelni, de úgy, hogy a (nagyobb) egyedhalmazba való tartozásuk is megmaradjon.

Alosztályok

Egy egyedhalmaz speciális tulajdonságú, de egymáshoz hasonló egyedei alkotják. Ezeket érdemes együtt kezelni, de úgy, hogy a (nagyobb) egyedhalmazba való tartozásuk is megmaradjon.

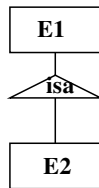
Ehhez egy speciális (*isa*, magyarul *azegy*) kapcsolat van. (Motiváció: A student is a person = a diákok alosztályát alkotják az embereknek)

Alosztályok

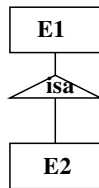
Egy egyedhalmaz speciális tulajdonságú, de egymáshoz hasonló egyedei alkotják. Ezeket érdemes együtt kezelni, de úgy, hogy a (nagyobb) egyedhalmazba való tartozásuk is megmaradjon.

Ehhez egy speciális (*isa*, magyarul *azegy*) kapcsolat van. (Motiváció: A student is a person = a diákok alosztályát alkotják az embereknek)

Jelölés, ha E_2 alosztálya E_1 -nek:

Alosztályok

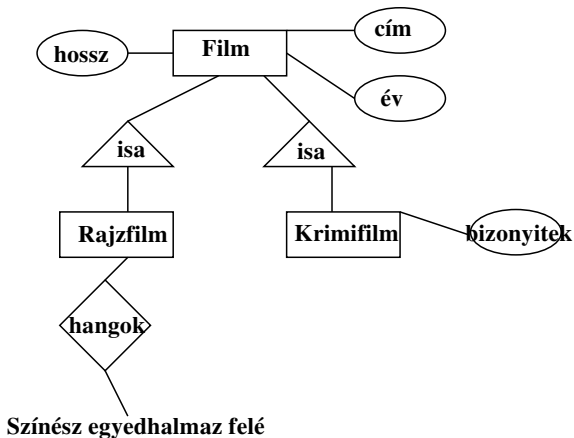
Az első esetben a nyíl arra mutat, amelyik a fő osztály, ez most nem a több-egy kapcsolatnál megszokott nyíl, az *isa* ilyen szempontból is speciális kapcsolat. A második esetben az alosztály van alul. Az alárendelt halmaz örökli a fő halmaz attribútumait és kapcsolatait, de persze lehetnek neki sajátjai is.

Alosztályokra még egy példa

A Film egyedhalmazon belül akarhatunk külön Rajzfilm, Vígjáték, Krimifilm kategóriákat:

Alosztályokra még egy példa

A Film egyedhalmazon belül akarhatunk külön Rajzfilm, Vígjáték, Krimifilm kategóriákat:

Alosztályokra még egy példa

Ha egy egyed több alosztályba is tartozik, akkor az attribútumait/kapcsolatait a felmenőtől szedi össze. Így az E/K modellben egy olyan film, ami krimi is és rajzfilm is,

Alosztályokra még egy példa

Ha egy egyed több alosztályba is tartozik, akkor az attribútumait/kapcsolatait a felmenőtől szedi össze. Így az E/K modellben egy olyan film, ami krimi is és rajzfilm is, három helyről szedi össze az attribútumait/kapcsolatait: a címét, hosszát és gyártási évét a Film egyedhalmazból, a hangjait a Rajzfilm alosztályból, a bizonyítékot pedig a Krimifilmből.

Alosztályokra még egy példa

Ha egy egyed több alosztályba is tartozik, akkor az attribútumait/kapcsolatait a felmenőtől szedi össze. Így az E/K modellben egy olyan film, ami krimi is és rajzfilm is, három helyről szedi össze az attribútumait/kapcsolatait: a címét, hosszát és gyártási évét a Film egyedhalmazból, a hangjait a Rajzfilm alosztályból, a bizonyítékot pedig a Krimifilmből.

A relációs modellre való átíráskor majd ezt ügyesen kezeljük.

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Mivel E/K-ban egy egyed lehet több egyedhalmazban is lehet egyszerre, ezért az egy filmre vonatkozó információk szét vannak szórva.

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Mivel E/K-ban egy egyed lehet több egyedhalmazban is lehet egyszerre, ezért az egy filmre vonatkozó információk szét vannak szórva. A relációs sémára való átíráskor gondoskodunk róla, hogy a részinfókból vissza tudjuk állítani az egészet (ha kell).

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Mivel E/K-ban egy egyed lehet több egyedhalmazban is lehet egyszerre, ezért az egy filmre vonatkozó információk szét vannak szórva. A relációs sémára való átíráskor gondoskodunk róla, hogy a részinfókból vissza tudjuk állítani az egészet (ha kell).

Első megoldás:

Minden alosztályhoz a főosztály kulcsát és saját attribútumait rendeljük.

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Mivel E/K-ban egy egyed lehet több egyedhalmazban is lehet egyszerre, ezért az egy filmre vonatkozó információk szét vannak szórva. A relációs sémára való átíráskor gondoskodunk róla, hogy a részinfókból vissza tudjuk állítani az egészet (ha kell).

Első megoldás:

Minden alosztályhoz a főosztály kulcsát és saját attribútumait rendeljük. Az alosztály kulcsa a főosztály kulcsa lesz, így a kapcsolataiba is ezt viszi magával az alosztály.

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

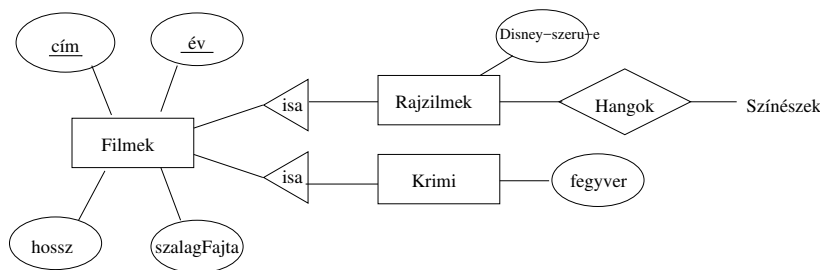
Mivel E/K-ban egy egyed lehet több egyedhalmazban is lehet egyszerre, ezért az egy filmre vonatkozó információk szét vannak szórva. A relációs sémára való átíráskor gondoskodunk róla, hogy a részinfókból vissza tudjuk állítani az egészet (ha kell).

Első megoldás:

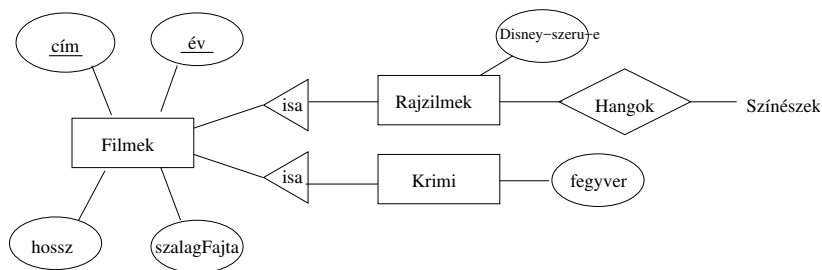
Minden alosztályhoz a főosztály kulcsát és saját attribútumait rendeljük. Az alosztály kulcsa a főosztály kulcsa lesz, így a kapcsolataiba is ezt viszi magával az alosztály.

Az "isa" kapcsolathoz nem rendelünk relációt.

Alosztályok kezelése a relációra való átíráskor

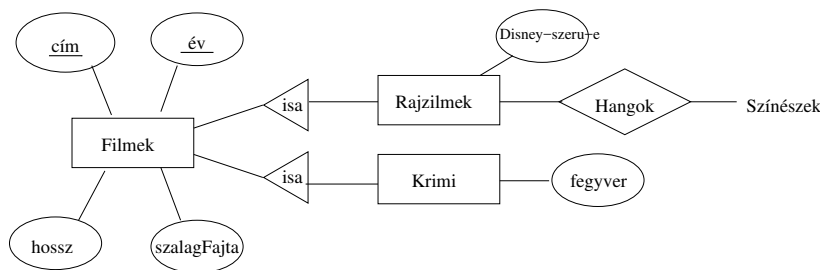

Alosztályok kezelése a relációra való átíráskor

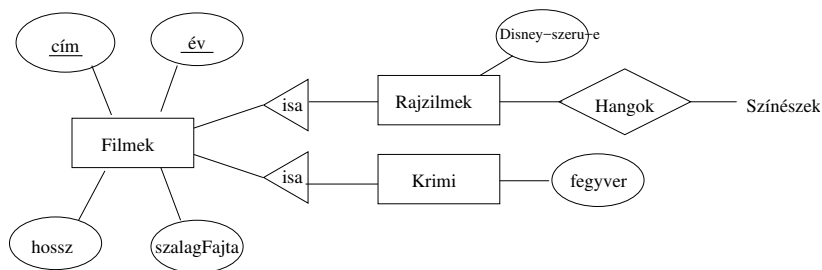
Film(cím, év, hossz, szalagFajta),

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

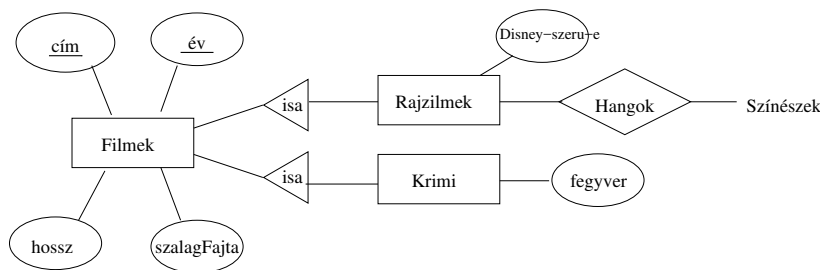
```
Film(cím, év, hossz, szalagFajta),  
Rajzfilm(cím, év, Disney-szeru-e),
```

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor


```
Film(cím, év, hossz, szalagFajta),  
Rajzfilm(cím, év, Disney-szeru-e),  
Krimi(cím, év, fegyver),
```

Alosztályok kezelése a relációra való átíráskor


```
Film(cím, év, hossz, szalagFajta),  
Rajzfilm(cím, év, Disney-szerû-e),  
Krimi(cím, év, fegyver),  
Hangok(cím, év, Színésznév)
```

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Ennek a módszernek a hátránya:

Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Ennek a módszernek a hátránya: egy film információi több helyre vannak szórva.

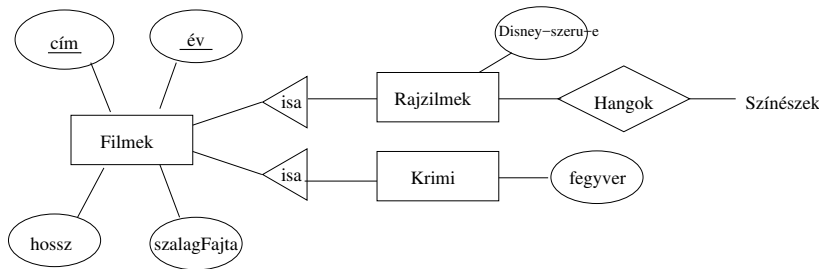
Alosztályok kezelése a relációsra való átíráskor

Ennek a módszernek a hátránya: egy film információi több helyre vannak szórva.

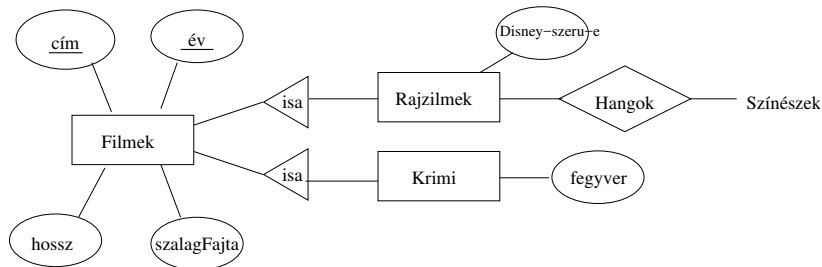
Pl. Macskafogónál: a hossz és a szalagfajta a Film-ben, az, hogy nem Disney-is, az a Rajzfilmben, hangok a Hangokban. De ezeket az infókat össze lehet rakni, a (cím, év) kulcs menti természetes illesztéssel.

Másik megoldás NULL értékkel

Másik megoldás NULL értékkel

Másik megoldás NULL értékkel

Film(cím, év, hossz, szalagFajta, Disney-szerű-e, fegyver)

A hiányzó helyeket NULL-al töltjük ki (pl. NULL van a Disney-szerű-nél ott, ami nem rajzfilm)

Másik megoldás NULL értékkel

Hátrányok:

Másik megoldás NULL értékkel

Hátrányok:

- 1 elveszítjük információt. Pl. egy olyan krimiről, amiben nincs fegyver, nem tudjuk, hogy krimi,

Másik megoldás NULL értékkel

Hátrányok:

- 1 elveszíthetünk információt. Pl. egy olyan krimiről, amiben nincs fegyver, nem tudjuk, hogy krimi, illetve ha egy rajzfilmről nem tudjuk, hogy Disney-s vagy sem, akkor elvesztjük azt az infót is, hogy rajzfilm

Másik megoldás NULL értékkel

Hátrányok:

- 1 elveszíthetünk információt. Pl. egy olyan krimiről, amiben nincs fegyver, nem tudjuk, hogy krimi, illetve ha egy rajzfilmről nem tudjuk, hogy Disney-s vagy sem, akkor elvesztjük azt az infót is, hogy rajzfilm
- 2 NULL értékekre nagyon kell figyelni

NULL értékek, ízelítő

Ez a két SQL kérdés vajon ugyanaz?

NULL értékek, ízelítő

Ez a két SQL kérdés vajon ugyanaz?

```
SELECT * FROM Dolgozó WHERE (fizetés < 400 000 ) OR ( Fizetés ≥  
400 000);
```

NULL értékek, ízelítő

Ez a két SQL kérdés vajon ugyanaz?

```
SELECT * FROM Dolgozó WHERE (fizetés < 400 000 ) OR ( Fizetés ≥  
400 000);
```

```
SELECT * FROM Dolgozó;
```

NULL értékek, ízelítő

Ez a két SQL kérdés vajon ugyanaz?

```
SELECT * FROM Dolgozó WHERE (fizetés < 400 000 ) OR ( Fizetés ≥  
400 000);
```

```
SELECT * FROM Dolgozó;
```

Nem!

NULL értékek, ízelítő

Ez a két SQL kérdés vajon ugyanaz?

```
SELECT * FROM Dolgozó WHERE (fizetés < 400 000 ) OR ( Fizetés ≥  
400 000);
```

```
SELECT * FROM Dolgozó;
```

Nem! Erről majd bővebben SQL-nél, most csak annyi a lényeg, hogy résen kell lenni, ha NULL-ról van szó.

Megszorítások

Olyan megszorításokat is ábrázolni akarunk amik nem fejezhetők ki pusztán az attribútumok és a kapcsolatok felsorolásával vagy a kapcsolatok típusával (pl. több-egy).

Olyan megszorításokat is ábrázolni akarunk amik nem fejezhetők ki pusztán az attribútumok és a kapcsolatok felsorolásával vagy a kapcsolatok típusával (pl. több-egy).

Ezek további infók, amik

- a séma részei, ezért már a tervezéskor kell rájuk gondolni,

Megszorítások

Olyan megszorításokat is ábrázolni akarunk amik nem fejezhetők ki pusztán az attribútumok és a kapcsolatok felsorolásával vagy a kapcsolatok típusával (pl. több-egy).

Ezek további infók, amik

- a séma részei, ezért már a tervezéskor kell rájuk gondolni,
- olyan megkötéseket tartalmaznak, amikre majd mindig figyelni kell.

Megszorítások

Olyan megszorításokat is ábrázolni akarunk amik nem fejezhetők ki pusztán az attribútumok és a kapcsolatok felsorolásával vagy a kapcsolatok típusával (pl. több-egy).

Ezek további infók, amik

- a séma részei, ezért már a tervezéskor kell rájuk gondolni,
- olyan megkötéseket tartalmaznak, amikre majd mindig figyelni kell.

Nem világos, hogy mik a jó megkötések, miket lehet jól kezelni.

Tipikus megszorítások

Kulcs: olyan attribútum, vagy attribútumhalmaz megadása, ami az egyedeket egyértelműen azonosítja. (Pl. hallgatónál Neptun-kód vagy filmnél (gyártási év, cím, stúdió) hármas).

Tipikus megszorítások

Kulcs: olyan attribútum, vagy attribútumhalmaz megadása, ami az egyedet egyértelműen azonosítja. (Pl. hallgatónál Neptun-kód vagy filmnél (gyártási év, cím, stúdió) hármas).

A tervezéskor döntjük el, hogy mik alkossanak kulcsot (persze a valóságot szem előtt tartva). A kulcshoz tartozó attribútumoknak értékeket adva, legfeljebb egy egyed létezhet, amihez ezek az értékek tartoznak.

Tipikus megszorítások

Kulcs: olyan attribútum, vagy attribútumhalmaz megadása, ami az egyedet egyértelműen azonosítja. (Pl. hallgatónál Neptun-kód vagy filmnél (gyártási év, cím, stúdió) hármás).

A tervezéskor döntjük el, hogy mik alkossanak kulcsot (persze a valóságot szem előtt tartva). A kulcshoz tartozó attribútumoknak értékeket adva, legfeljebb egy egyed létezhet, amihez ezek az értékek tartoznak.

Néha tűnhet úgy az aktuális adatokból, hogy valami kulcs (mert akkor éppen nincs két egyed ugyanolyan értékekkel, (pl. a film címe kulcsnak tűnhet, amíg nem csinálnak remake-et semmiből), de ettől meg nem lesz kulcs valami, az csak a deklarációtól függ.

Tipikus megszorítások

- *Egyértékûségi megszorítások*: elõírhatjuk, hogy valami érték vagy érték kombináció legyen egyedi.

Tipikus megszorítások

- *Egyértékûségi megszorítások*: elõírhatjuk, hogy valami érték vagy érték kombináció legyen egyedi. Pl. ilyen a kulcsok megadása is, vagy az, hogy bizonyos attribútumok értékei meghatározzák más attribútumok értékeit (ezek lesznek majd a funkcionális függések a relációs modellben, errõl késõbb lesz szó).

Tipikus megszorítások

- *Egyértékûségi megszorítások*: elõírhatjuk, hogy valami érték vagy érték kombináció legyen egyedi. Pl. ilyen a kulcsok megadása is, vagy az, hogy bizonyos attribútumok értékei meghatározzák más attribútumok értékeit (ezek lesznek majd a funkcionális függések a relációs modellben, errõl késõbb lesz szó).

Például ilyen az, hogy az irányítószám meghatározza a várost

Tipikus megszorítások

- *Egyértékûségi megszorítások*: elõírhatjuk, hogy valami érték vagy érték kombináció legyen egyedi. Pl. ilyen a kulcsok megadása is, vagy az, hogy bizonyos attribútumok értékei meghatározzák más attribútumok értékeit (ezek lesznek majd a funkcionális függések a relációs modellben, errõl késõbb lesz szó).

Például ilyen az, hogy az irányítószám meghatározza a várost

- *Hivatkozási épség*: a hivatkozott dolognak léteznie kell,

Tipikus megszorítások

- *Egyértékûségi megszorítások*: elõírhatjuk, hogy valami érték vagy értékkombináció legyen egyedi. Pl. ilyen a kulcsok megadása is, vagy az, hogy bizonyos attribútumok értékei meghatározzák más attribútumok értékeit (ezek lesznek majd a funkcionális függések a relációs modellben, errõl késõbb lesz szó).

Például ilyen az, hogy az irányítószám meghatározza a várost

- *Hivatkozási épség*: a hivatkozott dolognak léteznie kell, pl. ha egy tárgynál szerepel egy hallgató, akkor az a hallgató a hallgatók alapadatait tartalmazó táblában is benne legyen

Tipikus megszorítások

- *Értelmezési tartomány korlátozása*: attribútum lehetséges értékeire megkötés (pl. magasság legyen kisebb 300-nál, film gyártási éve 1800 utáni). Módszerek erre: konkrétan majd az SQL DDL-jénél.

Tipikus megszorítások

- *Értelmezési tartomány korlátozása*: attribútum lehetséges értékeire megkötés (pl. magasság legyen kisebb 300-nál, film gyártási éve 1800 utáni). Módszerek erre: konkrétan majd az SQL DDL-jénél.
- *Egyéb megszorítások*: minden más, pl. kapcsolat fokának korlátozása (egy filmnek max. 10 szereplőjét akarjuk nyilvántartani).

Megszorítások, általános kérdések

- Alapkérdés: Mik a jó megszorítások? Miket lehet megvalósítani?

Megszorítások, általános kérdések

- Alapkérdés: Mik a jó megszorítások? Miket lehet megvalósítani? Ez persze majd a konkrét megvalósítástól függ, a konkrét DDL-től, de azért jó lenne már a modellezéskor is annyit leírni, amennyit csak lehet, aztán majd meglátjuk.

Megszorítások, általános kérdések

- Alapkérdés: Mik a jó megszorítások? Miket lehet megvalósítani? Ez persze majd a konkrét megvalósítástól függ, a konkrét DDL-től, de azért jó lenne már a modellezéskor is annyit leírni, amennyit csak lehet, aztán majd meglátjuk.
- A megszorítások haszna
 - jobban/valóságához közelebbi módon le lehet velük írni a világot

Megszorítások, általános kérdések

- Alapkérdés: Mik a jó megszorítások? Miket lehet megvalósítani? Ez persze majd a konkrét megvalósítástól függ, a konkrét DDL-től, de azért jó lenne már a modellezéskor is annyit leírni, amennyit csak lehet, aztán majd meglátjuk.
- A megszorítások haszna
 - jobban/valóságához közelebbi módon le lehet velük írni a világot
 - segíthetik a tárolást (elég pl. a kulcsattribútumokat megadni kereséskor)

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

- *Kulcsok*: egy kulcsot aláhúzással jelölünk (a kulcsba tartozó attribútumokat aláhúzzuk), a többi kulcsot az ábrán nem lehet jelölni, ezeket szövegesen mellékeljük

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

- *Kulcsok*: egy kulcsot aláhúzással jelölünk (a kulcsba tartozó attribútumokat aláhúzzuk), a többi kulcsot az ábrán nem lehet jelölni, ezeket szövegesen mellékeljük
- *Egyértékűség*: kapcsolatnál: nyilakkal jelezhető, ha valamerre “egy” a kapcsolat

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

- *Kulcsok*: egy kulcsot aláhúzással jelölünk (a kulcsba tartozó attribútumokat aláhúzzuk), a többi kulcsot az ábrán nem lehet jelölni, ezeket szövegesen mellékeljük
- *Egyértékűség*: kapcsolatnál: nyilakkal jelezhető, ha valamerre “egy” a kapcsolat, egyéb megkötések szövegesen

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

- Elsődleges kulcs aláhúzással, többi szövegesen
- Hivatkozási épség: lehet a rajzon jelezni, ha egy kapcsolatnál azt szeretnénk, hogy pontosan egy egyed tartozzon egy kiválasztott egyedhez. Ilyenkor kerek nyilat használunk:

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

- Elsődleges kulcs aláhúzással, többi szövegesen
- Hivatkozási épség: lehet a rajzon jelezni, ha egy kapcsolatnál azt szeretnénk, hogy pontosan egy egyed tartozzon egy kiválasztott egyedhez. Ilyenkor kerek nyilat használunk:

Ebben az esetben minden filmhez pontosan egy stúdiónak kell tartoznia.

Megszorítások ábrázolása E/K modellben

Kapcsolat fokát lehet korlátozni, pl:

Ekkor egy filmhez 10-nél kevesebb színészt rendelünk.

Megszorítások átírása relációsra

Megszorítások átírása relációsra

Erről majd később lesz szó, amikor a relációs modell elméleti kereteit tanuljuk (funkcionális függések), illetve amikor az SQL DDL-jét tanuljuk.

Megszorítások átírása relációsra

Erről majd később lesz szó, amikor a relációs modell elméleti kereteit tanuljuk (funkcionális függések), illetve amikor az SQL DDL-jét tanuljuk.

Most elégedjünk meg annyival, hogy a kulcsokat át tudjuk valahogyan írni, a többről meg azt képzeljük, hogy minden, az E/K digramon jelölt megszorítás szövegesen van leírva és majd meglátjuk, hogy hogyan lehet ezeket implementálni.

Gyenge egyedhalmazok

Gyenge egyedhalmazok

Általában azt gondoljuk, hogy a valóságban egy egyedet az összes attribútumának értékét megadva azonosítunk, de ez nem mindig van így.

Gyenge egyedhalmazok

Általában azt gondoljuk, hogy a valóságban egy egyedet az összes attribútumának értékét megadva azonosítunk, de ez nem mindig van így.

Egy egyedhalmaz akkor gyenge egyedhalmaz, ha az egyedeit nem azonosítják az attribútumai magában, csak a kapcsolatokkal együtt.

Gyenge egyedhalmazok

Általában azt gondoljuk, hogy a valóságban egy egyedet az összes attribútumának értékét megadva azonosítunk, de ez nem mindig van így.

Egy egyedhalmaz akkor gyenge egyedhalmaz, ha az egyedeit nem azonosítják az attribútumai magában, csak a kapcsolatokkal együtt.

Jelölés: dupla téglalap az egyedhalmaznak és dupla rombusz azoknak a kapcsolatoknak, amiken keresztül megy az azonosítás.

Gyenge egyedhalmazok

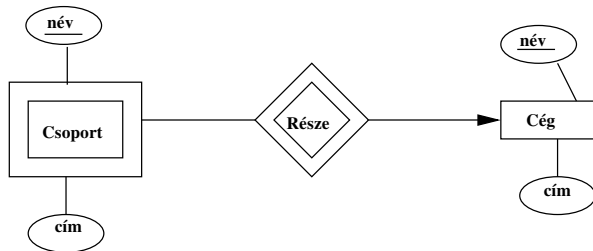
Általában azt gondoljuk, hogy a valóságban egy egyedet az összes attribútumának értékét megadva azonosítunk, de ez nem mindig van így.

Egy egyedhalmaz akkor gyenge egyedhalmaz, ha az egyedeit nem azonosítják az attribútumai magában, csak a kapcsolatokkal együtt.

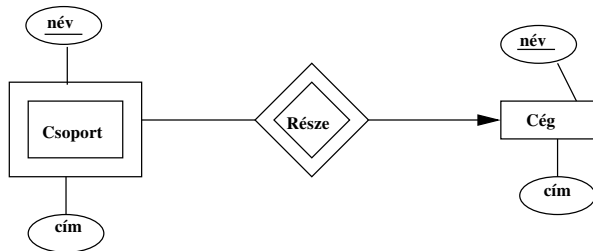
Jelölés: dupla téglalap az egyedhalmaznak és dupla rombusz azoknak a kapcsolatoknak, amiken keresztül megy az azonosítás.

A gyenge egyedhalmaznál az aláhúzott attribútumok belekerülnek a gyenge egyedhalmaz kulcsába, de még más attribútumok is hozzájönnek ehhez: azok, amik a duplarombuszos kapcsolat(ok) végén álló egyedhalmaz(ok) kulcsai.

Gyenge egyedhalmazok, példa

Gyenge egyedhalmazok, példa

Ebben a példában a csoport neve még önmagában nem kulcs (sok cégnél lehet pl. HR csoport), sőt a címmel együtt sem feltétlenül azonosít egy csoportot, de ha a kapcsolaton keresztül a cég is bevesszük az azonosításba, úgy már egyértelmű lesz, hogy melyik csoportról beszélünk.

Gyenge egyedhalmazok: követelmények az azonosító kapcsolatra

Gyenge egyedhalmazok: követelmények az azonosító kapcsolatra

A gyenge egyedhalmaz kulcsában benne lehetnek saját attribútumai (mint az előbb a Csoport neve) és biztosan vannak benne olyan attribútumok, amiket duplarombuszos kapcsolat(ok)on keresztül szerez.

Követelmények ezekre a kapcsolatokra:

Gyenge egyedhalmazok: követelmények az azonosító kapcsolatra

A gyenge egyedhalmaz kulcsában benne lehetnek saját attribútumai (mint az előbb a Csoport neve) és biztosan vannak benne olyan attribútumok, amiket duplarombuszos kapcsolat(ok)on keresztül szerez.

Követelmények ezekre a kapcsolatokra:

- 1 Ha az E gyenge egyedhalmaz kulcsattribútumot szerez egy F egyedhalmaztól az R kapcsolaton át, akkor R több-egy E -ből F -be. (Így egy E -belihez egyértelműen tartozik egy F -beli.)

Gyenge egyedhalmazok: követelmények az azonosító kapcsolatra

A gyenge egyedhalmaz kulcsában benne lehetnek saját attribútumai (mint az előbb a Csoport neve) és biztosan vannak benne olyan attribútumok, amiket duplarombuszos kapcsolat(ok)on keresztül szerez.

Követelmények ezekre a kapcsolatokra:

- 1 Ha az E gyenge egyedhalmaz kulcsattribútumot szerez egy F egyedhalmaztól az R kapcsolaton át, akkor R több-egy E -ből F -be. (Így egy E -belihez egyértelműen tartozik egy F -beli.)
- 2 Egy F -beli attribútum pontosan akkor kerül bele az E gyenge egyedhalmaz kulcsába, ha benne van az F egyedhalmaz kulcsában is.

Gyenge egyedhalmazok: követelmények az azonosító kapcsolatra

A gyenge egyedhalmaz kulcsában benne lehetnek saját attribútumai (mint az előbb a Csoport neve) és biztosan vannak benne olyan attribútumok, amiket duplarombuszos kapcsolat(ok)on keresztül szerez.

Követelmények ezekre a kapcsolatokra:

- 1 Ha az E gyenge egyedhalmaz kulcsattribútumot szerez egy F egyedhalmaztól az R kapcsolaton át, akkor R több-egy E -ből F -be. (Így egy E -belihez egyértelműen tartozik egy F -beli.)
- 2 Egy F -beli attribútum pontosan akkor kerül bele az E gyenge egyedhalmaz kulcsába, ha benne van az F egyedhalmaz kulcsában is.

Megjegyzés: természetesen F is lehet gyenge egyedhalmaz.

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Leginkább a redundancia elkerülése céljából. (Minek a cég nevét minden csoportnál külön felvenni, elég ha egyszer felírjuk és a kapcsolatból derítjük ki.)

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Leginkább a redundancia elkerülése céljából. (Minek a cég nevét minden csoportnál külön felvenni, elég ha egyszer felírjuk és a kapcsolatból derítjük ki.)

A redundancia elkerülése nem csak az E/K modellben fontos, ez minden megközelítésben lényeges, hisz a redundancia bajok forrása:

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Leginkább a redundancia elkerülése céljából. (Minek a cég nevét minden csoportnál külön felvenni, elég ha egyszer felírjuk és a kapcsolatból derítjük ki.)

A redundancia elkerülése nem csak az E/K modellben fontos, ez minden megközelítésben lényeges, hisz a redundancia bajok forrása:

- Nehéz konzisztens állapotban tartani az adatbázist, ha ugyanaz az infó ezer helyen van beírva.

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Leginkább a redundancia elkerülése céljából. (Minek a cég nevét minden csoportnál külön felvenni, elég ha egyszer felírjuk és a kapcsolatból derítjük ki.)

A redundancia elkerülése nem csak az E/K modellben fontos, ez minden megközelítésben lényeges, hisz a redundancia bajok forrása:

- Nehéz konzisztens állapotban tartani az adatbázist, ha ugyanaz az infó ezer helyen van beírva.
- Helyprobléma.

Miért vannak gyenge egyedhalmazok?

Leginkább a redundancia elkerülése céljából. (Minek a cég nevét minden csoportnál külön felvenni, elég ha egyszer felírjuk és a kapcsolatból derítjük ki.)

A redundancia elkerülése nem csak az E/K modellben fontos, ez minden megközelítésben lényeges, hisz a redundancia bajok forrása:

- Nehéz konzisztens állapotban tartani az adatbázist, ha ugyanaz az infó ezer helyen van beírva.
- Helyprobléma.

Törekszünk a redundancia kiküszöbölésére, de persze nem kell mindent kiirtani, hisz a világ is redundáns.

Gyenge egyedhalmazok átírása relációsra

Ha W gyenge egyedhalmaz:

- Az egyedhalmazból reláció lesz persze

Gyenge egyedhalmazok átírása relációsra

Ha W gyenge egyedhalmaz:

- Az egyedhalmazból reláció lesz persze
- De a relációban nem csak W attribútumait kell tartalmaznia, hanem azokat is, amiktől kulcs lesz. (Dupla keretes kapcsolat.)

Gyenge egyedhalmazok átírása relációsra

Ha W gyenge egyedhalmaz:

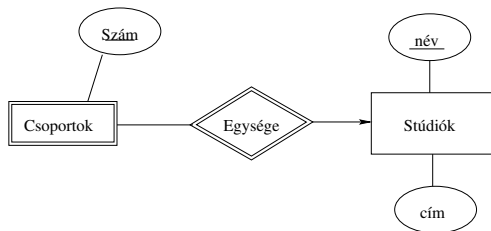
- Az egyedhalmazból reláció lesz persze
- De a relációban nem csak W attribútumait kell tartalmaznia, hanem azokat is, amiktől kulcs lesz. (Dupla keretes kapcsolat.)
- Ez minden olyan kapcsolatra is igaz, melyben W részt vesz és amelyben így szerepel W kulcsa.

Gyenge egyedhalmazok átírása relációsra

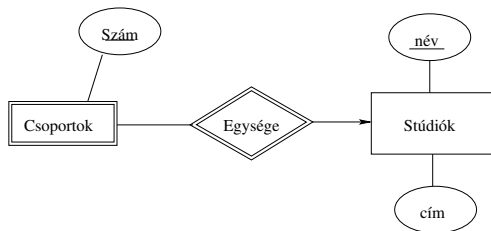
Ha W gyenge egyedhalmaz:

- Az egyedhalmazból reláció lesz persze
- De a relációbak nem csak W attribútumait kell tartalmaznia, hanem azokat is, amiktől kulcs lesz. (Dupla keretes kapcsolat.)
- Ez minden olyan kapcsolatra is igaz, melyben W részt vesz és amelyben így szerepel W kulcsa.
- A dupla keretes kapcsolatokhoz általában nem kell külön reláció (mert az az infó már egyszer szerepel a gyenge egyedhalmaz megadásánál).

Példa

Példa

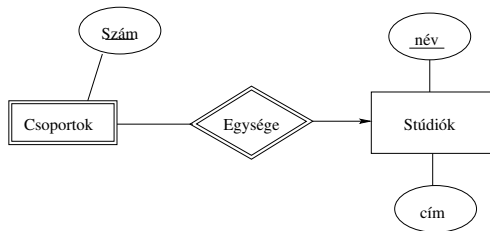

Stúdió(név, cím)

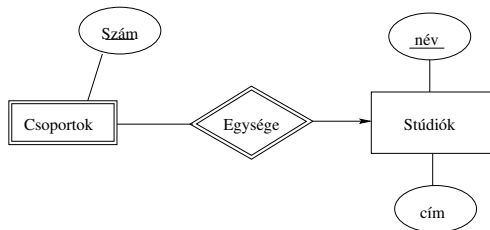
Csoportok(szám, név)

Egység(szám, név, név)

Példa

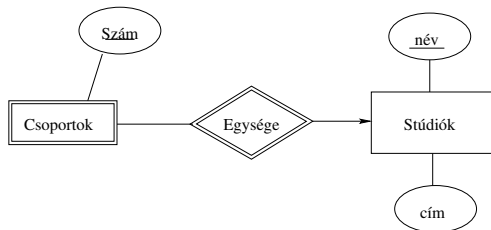

Példa

Egység(szám, név, név) helyett

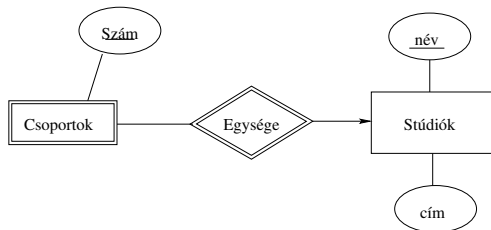
Példa

Egység(szám, név, név) helyett Egység(szám, név) hiszen ugyanaz kétszer.

Sőt!

Példa

Egység(szám, név, név) helyett Egység(szám, név) hiszen ugyanaz kétszer.

Sőt! Egység el is hagyható, hiszen összes attribútuma szerepel a Csoport-ban is.

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

Miért lehet jó ez?

- átláthatóbb a bináris

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

Miért lehet jó ez?

- átláthatóbb a bináris
- a megvalósításban könnyebben kezelhető

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

Miért lehet jó ez?

- átláthatóbb a bináris
- a megvalósításban könnyebben kezelhető

Az átíráshoz fő ötlet:

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

Miért lehet jó ez?

- átláthatóbb a bináris
- a megvalósításban könnyebben kezelhető

Az átíráshoz fő ötlet: egy n ágú $R(E_1, E_2, \dots, E_n)$ kapcsolat egy eleme egy n egyedből álló vektor : (e_1, e_2, \dots, e_n) .

Megjegyzés: sokágú kapcsolat átírása binárisra az E/K modellen belül

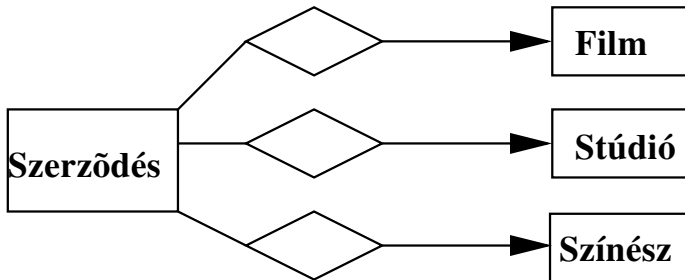
Miért lehet jó ez?

- átláthatóbb a bináris
- a megvalósításban könnyebben kezelhető

Az átíráshoz fő ötlet: egy n ágú $R(E_1, E_2, \dots, E_n)$ kapcsolat egy eleme egy n egyedből álló vektor : (e_1, e_2, \dots, e_n) . Az átírásnál létrehozunk egy új (gyenge) egyedhalmazt, melynek az ilyen vektorok lesznek az egyedei és az ilyen vektorokat bináris több-egy kapcsolatok (n darab) fogják az E_1, \dots, E_n egyedhalmazokhoz kötni.

Sokágú kapcsolat átírása binárisra

A háromágú szerződéses példa átírva (a Szerződés gyenge egyedhalmaz és a rombuszok is duplák, csak nem jó a rajz):

Megjegyzések a binárisra való átíráshoz

- A relációsra való átírásnál a többes kapcsolatot reprezentáló reláció egy sora úgyis éppen ez lenne, ami itt a gyenge egyedhalmaz egy eleme (ugyanott tartunk majd a végén).
- Az átírásnál persze veszíthetünk infót: az előbbi példánál elveszett az, hogy a többes kapcsolat “egy” volt a Stúdió fele. Ez nem baj, ezt majd a végén a relációs modellben úgyis finomabban le tudjuk írni a funkcionális függésekkel.

Tervezési alapelvek

- 1 *Valóság-hû modellezés*: megragadni a lényegét, megfelelő adatelemeket választani, megfelelő kapcsolatokat

Tervezési alapelvek

- 1 *Valóság-hû modellezés*: megragadni a lényegét, megfelelő adatelemeket választani, megfelelő kapcsolatokat
- 2 *Redundancia kerülése* észszerû mértékben. Ezt majd a relációs modell nagyon jól megoldja, de azért már a tervezéskor is jó erre figyelni.

Tervezési alapelvek

- 1 *Valóság-hû modellezés*: megragadni a lényegét, megfelelő adatelemeket választani, megfelelő kapcsolatokat
- 2 *Redundancia kerülése* észszerû mértékben. Ezt majd a relációs modell nagyon jól megoldja, de azért már a tervezéskor is jó erre figyelni.
- 3 *Egyszerûség*: csak az legyen a sémában, aminek lennie kell, minél egyszerûbb szerkezetben.

- 4 *Megfelelő (típusú, összetettségű) adatelemek választása: jól döntünk, hogy mi legyen attribútum, mi inkább kapcsolat, illetve esetleg külön osztály/egyedhalmaz. Az attribútumot egyszerűbb implementálni, de néha átláthatóbb egy külön egyedhalmaz.*

- 4 *Megfelelő (típusú, összetettségű) adatelemek választása: jól döntsünk, hogy mi legyen attribútum, mi inkább kapcsolat, illetve esetleg külön osztály/egyedhalmaz. Az attribútumot egyszerűbb implementálni, de néha átláthatóbb egy külön egyedhalmaz.*

Általános elvek:

- ha egy egyedhalmaznak csak egy attribútuma lenne, akkor nem érdemes külön venni, ha összetettebb, akkor legyen külön

- 4 ● *Megfelelő (típusú, összetettségű) adatelemek választása:* jól döntsünk, hogy mi legyen attribútum, mi inkább kapcsolat, illetve esetleg külön osztály/egyedhalmaz. Az attribútumot egyszerűbb implementálni, de néha átláthatóbb egy külön egyedhalmaz.

Általános elvek:

- ha egy egyedhalmaznak csak egy attribútuma lenne, akkor nem érdemes külön venni, ha összetettebb, akkor legyen külön
- ha egy infót magában nem akarunk megőrizni, csak valamihez kapcsolva, akkor legyen csak attribútum (pl. ha a stúdiók csak annyiban érdekelnek minket, hogy melyik filmet ki gyártja, akkor nem kell külön Stúdió egyedhalmaz)